

**Anne Katrine
Senstad**

**Radikaali
valo**

**26.01–
26.04.2020**

Kai _____ **exhibition**

Anne Katrine Senstad, Radikaali valo

Anne Katrine Senstadin “Radikaali valo” on paikkaan sidottu installaatio, jonka abstraktit valoveistokset, niitä ympäröivät äänet ja valkoisen valon täyttämä tila luovat kaikkia aisteja puhuttelevan kokonaisuuden. Neonilla ja argonilla täytetyt kapeat putket valaisevat tilan 3500–8300 Kelvinin lämmöllä, ja valo vaihtelee lämpimämmästä satiiniin- ja kananmunankuorenavalkoisesta kylmempiin vihertäviin ja jäisen sinisiin sävyihin. Valon eri sävyt korostavat sekä valkoisen värin fyysisiin ominaisuuksiin liittyviä että historian muokkaamia kulttuuriin sidottuja miellehtymiä. Ison salin kahteen osaan jaettua installaatiota täydentää luoteeltaan intiimimpi videotila, joka toimii eräänlaisena “eteisenä”, jossa hypnoottinen liikkuva kuva heijastetaan valkoisiin suolakristalleihin. Installaation kanssa vuoropuhelussa ovat nimenomaan “Radikaalia valoa” varten sävelletyt teokset, jotka tarjoavat kuuntelijalle miltei abstraktin äänielämyksen.

Valon avulla galleriaan luodaan kokonaisvaltaisesti aistittava ympäristö, ja Senstad on kiinnostunut erityisesti siitä, miten valo luo emotionaalisia ja symbolisia merkityksiä: kirkas valkoinen valo ja ikuisuus, puhtaus ja täydellisyys. Samalla se on myös kuoleman ja uudelleensyntymisen symboli. Luonnollinen puhdas valkoinen symboloi puolestaan jotain todellisuudesta erkanevaa ja epätodellistakin, jollainen on vaikkapa valkoinen tiikeri, albiinohirvi tai valkoinen valas. Toisaalta Senstadin installaatio erottaa valonlähteen eräänlaisena informaatiokanavana sen kulttuuriin sidotuista merkityksistä osoittamalla, miten valkoisen eri sävyt eivät loppujen

lopuksi ole mitään muuta kuin pituudeltaan vaihtelevien sähkömagneettisten aaltojen luomia aistimuksia, joita voidaan muokata muuttamalla jalokaasujen määrää lasiputkissa. Putkien läpi kulkeva sähkövirta saa neonin ja argonin loistamaan luomalla valospektrejä ja saa samalla aikaan tuskin kuultavissa olevaa pientä surinaa. Valo on tilassa fyysisesti läsnä, kuten tavarat ja seinätkin. Valon käyttäminen materiaalina, sen laajuus ja valkoisen sävyn puhtaus viittaavat sekä tilan että värin radikalisoitumiseen ja eräänlaiseen nollapisteen etsintään, mikä mahdollistaa taideteosta ja sen ominaisuuksia koskevien kysymyksen esittämisen galleriatilassa.

Avantgarde-taitelijoita kiehoi ajatus valkoisesta valkoista taustaa vasten (esim. Malevitš, Rauschenberg ja Cage), joka merkitsi heille tietynlaisten kehityksen päätepistettä ja läpimurtoa; eräänlaista kanonisoidun taiteen sääntöjen hylkäämistä. Valkoinen kangas oli heille myös eräänlainen peilikuva tai tyhjä sivu ympäröiviä signaaleita ja satunnaisia häiriöitä varten. Tästä oli vain muutama askel todelliseen taiteeseen, jossa teos ja sitä ympäröivä maailma yhdistyvät. Senstadin työ sijoittuu tällaiseen installaatiotaiteen perinteeseen, jossa ympäristöstä ja siinä liikkuvasta katsojasta tulee osa teosta. Galleriatilaa ja installaation osia sekä ääniä voidaan havainnoida eri näkökulmista liikkumalla valopylväiden välissä eri vauhtia, eri päivinä tai vaikkapa eri kellonaikaan. Tilan koko, mittasuhteet, lämpötila tai tilassa kulloinkin viipyvien katselijoiden määrä, juoksevat lapset ja opastetuille kiertokäynneille osallistuvat... Nämä kaikki muuttavat teoksen merkitystä.

Pelkän aistikokemuksen tai galleria Kaihin liittyvien maantieteellisten yhteyksien ohella (sijainti kylmän meren rannalla pohjoisessa) "Radikaali valo" luo yhteyksiä myös paikan historiaan. 1900-luvun alussa rakennettu sukellusvenetelakka oli öljyyn perustuvan teollisuuden modernisoinnin merkkipylväs, jossa järkipäistä tilan ja ajankäyttöä säänteli sähkövalaistuksen käyttöönotto. Sata vuotta myöhemmin keskeytyksettä valaisevasta valosta on tullut eräs koko maailmanjärjestyksen peruspilareista, jossa ajankäyttö ei perustu enää yön ja päivän muodostamaan sykliseen rytmiin. Samalla myös selkeä jako työ- ja vapaa-aikaan hämärtyy yhtä kirkkaammin valaisevien

"henkilökohtaisten" laitteiden vuoksi. Myös sähköä käyttävät valomainokset ovat entistä suurempia vaatien katsojien jatkuvaa huomiota ja muuttamalla kaupalliset valotaulut erottamattomaksi osaksi julkista tilaa. Tässä kontekstissa "Radikaali valo" on kriittinen projekti, joka kiinnittää huomion valoon tuotanto- ja kulutusyölin välineenä ja vastustaa julkisen tilan yhtenäistettyä kokemista. Erottamalla valon "kulutuspakosta" installaatio muodostaa eräänlaisen vastakkaisen ympäristön, joka muokkaa katsojan tilantajuja ja mahdollistaa toisenlaisen tavan kokea kulttuuri.

Andres Kurg

Anne Katrine Senstad

Norjalainen taiteilija Anne Katrine Senstad on opiskellut Parsons Design Schoolissa sekä The New Schoolissa New Yorkissa. Hän keskittyy teoksissaan valon, äänen ja värien ihmisessä herättämiin aistimuksiin. Senstadin teoksia on ollut esillä koko maailmassa, mm. Venetsian 55., 56. ja 57. biennaalissa, Bryggen Taide- ja arkkitehtuuritriennaalissa, Pariisissa Pompidou-keskuksessa, Berliinissä Haus Der Kultur Der Weltissä, He Xiangningin taidemuseossa Shenzenissä, Beirutin taidekeskuksessa sekä Kanadan luontomuseossa. Hänen teoksiaan on Metropolitanin ja Whitneyin museon kokoelmissa.

Kai-taidekeskus avattiin syyskuussa 2019 Noblessnerin satamassa. Entisen sukellusvenetehtaan 100-vuotisessa hallissa ovat vieraita odottamassa näyttelyt, taide- ja laatu-elokuviin keskittynyt elokuvateatteri, ruokailupaikat, kulttuuritapahtumien vetäjien toimisto sekä kansainvälinen erikoistumisohjelma.

Näyttelyn elokuvat:

Troublemakers

05.02 18:00

19.02 18:00

Spiral Jetty and Sun Tunnels

04.03 18:00

18.03 18:00

Tukijat:

Norwegian Embassy

FOND FOR
LYD OG BILDE
Kulturrådet

Joka perjantai kello 19:00 elokuvailta

**Joka sunnuntai kello 11:00
elokuva-aamu lapsille**

Katso elokuvaohjelmisto www.kai.center

Kai_____cinema